

Sylabus			
Nazwa modułu/przedmiotu:	Moduł I: Wprowadzenie do farmakologii klinicznej		
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo		
Poziom studiów:	II stopnia		
Forma studiów:	niestacjonarne		
Rok studiów:	II	Semestr studiów:	II
Typ przedmiotu	obowiązkowy		
Rodzaj przedmiotu	podstawowy		
Język wykładowcy:	polski		
Osoby prowadzące przedmiot:	1.Dr hab. Arkadiusz Surażyński 2. Dr Elżbieta Karpińska 3. Dr Alicja Moczydłowska		
Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	Dr hab. Arkadiusz Surażyński		
Forma kształcenia		Godziny	
Wykład		20	
Seminarium			
Ćwiczenia		15	
Zajęcia praktyczne			
Praktyki zawodowe			
inne			
Razem		35	
Cele kształcenia: Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnego wypisywania recept oraz posługiwania się obowiązującymi w tym obszarze przepisami prawa..			
Wymagania wstępne: Farmakologia, Dietetyka, Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne			
Macierz efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się.			
	Numer efektu uczenia się	Student, który zaliczy moduł (przedmiot) zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się:
Wiedza	E.W1. E.W2. E.W3. E.W4. E.W5. E.W6.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków; ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków; zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich; grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postacie i drogi podania leków; środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego; rodzaje badań diagnostycznych i zna w zakres ich zlecenia;	test: wielokrotnego wyboru (MCQ – Multiple Choice Questions),
Umiejętności	E.U1. E.U2. E.U3.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych; wystawić recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich; przygotować zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych	Realizacja zleconego zadania

	E.U4. E.U5.	specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza; dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać recepty na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu; rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i wystawiać skierowania na określone badania diagnostyczne;	
Kompetencje społeczne	E.K6.	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów;	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)			
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawdzianu, itp.)		Obciążenie studenta (h)	
Udział w wykładach		20	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów		10	
Udział w ćwiczeniach/seminariach		15	
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń/seminariów		10	
Udział w konsultacjach			
Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia i udział w egzaminie/zaliczeniu		15	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot		3	
Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi i praktykami zawodowymi			
Treść zajęć:			
Wykłady:			
(Farmakologia):			
1. Informacje o lekach, bazy danych, informatory farmaceutyczne jako źródło wiedzy o lekach.			
2. Pochodzenie i podział leków.			
3. Nazewnictwo leków.			
4. Procedura zgłaszania działań niepożądanych leków.			
5. Dawki i dawkowanie leków dla różnych grup wiekowych.			
6. Recepta i jej elementy.			
7. Zapisywanie recept na różne postaci leków.			
(Dietetyka)			
1. Charakterystyka farmakologiczna i kliniczna środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, które może ordynować pielęgniarka, w tym wystawiać na nie zlecenia i recepty.			
2. Wybrane wskazania do stosowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.			
3. Zasady doboru i zastosowań środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, które może ordynować pielęgniarka, w konkretnej sytuacji klinicznej pacjenta.			
4. Źródła informacji na temat aktualnych list refundacyjnych dotyczących środków spożywczych.			
(Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne)			
1. Podstawowe badania diagnostyczne wykorzystywane w diagnostyce różnicowej chorób wewnętrznych.			

2. Wskazania do wykonywania badań diagnostycznych wykorzystywanych w chorobach wewnętrznych.

Ćwiczenia:

(Farmakologia):

1. Obliczanie dawek i stężeń leczniczych.
2. Postacie leków do stosowania ogólnego i miejscowego.
3. Zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.
4. Zasady wystawiania recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich.
5. Zasady zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.

(Dietetyka):

1. Zasady wystawiania recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
2. Nauka wypisywania recept w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa.

(Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne):

1. Nabycie umiejętności wystawiania skierowań na określone badania diagnostyczne wykonywane podczas diagnostyki różnicowej chorób internistycznych.
2. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu chorych z chorobami internistycznymi zgodnie z obowiązującymi standardami.

Literatura podstawowa:

1. Rajtar – Cynke G.: Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo PZWL 2015
2. Rajtar – Cynke G.: Recepty. Zasady wystawiania. Wydawnictwo PZWL 2016
3. Aktualny wykaz leków refundowanych – Wydawnictwo JWC.
4. Aktualnie obowiązujący załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia obejmujący wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wydane na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1026)
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne (akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw)
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r. poz. 1739)
8. Ciborowska H., Rudnicka A. Dietetyka: żywienie zdrowego i chorego człowieka, Warszawa: Wyd. Lek. PZWL, 2010.
9. Szczeklik A., Gajewski P. (red.). Interna Szczeklika, Kraków 2018;.

Literatura uzupełniająca:

1. Mutschler Ernst: Farmakologia i toksykologia IV wyd. Wydawnictwo MedPharm 2016
2. Mirowska-Guzel D., Członkowski A., Okopień B.(red.): Rang i Dale Farmakologia. Wydanie 2. Wyd. Elsevier, Wrocław 2012
3. Zimmermann A.: Nowe uprawnienia i obowiązki pielęgniarek wynikające ze zmian w ustawodawstwie zawodowym. Wyd. Education&Art.-Profesjonal Project, Gdańsk 2015
4. Jarosz M., (red.). Praktyczny podręcznik dietetyki, Warszawa 2010.
5. Daniluk J., Jurkowska G. (red.). Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005.

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych
Laptop, rzutnik multimedialny

Forma zaliczenia:

Zaliczenie pisemne w formie testu z oceną

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu i kryteria oceny:

Obecność na wykładach i ćwiczeniach, pozytywna ocena z testu zaliczeniowego (65% pozytywnych odpowiedzi z testu).